

50-talet spelemän gav lokal inledning

Det blev en mycket lokal inledning på Katrineholms spelmansstämma som hölls i Duveholmsskolans aula i lördags.

"Lerbomarschen" inledde allspelet. Ett 50-tal spelmän och kvinnor hade samlats på scenen och fortsatte med hemmalåtar som "Widmarksvalsen" och "Sködinge skänklåt".

Spelmansstämmor förknippas i vanliga fall inte med vinterhalvåret, de hör sommaren till. Men i Södermanland har man tyckt sig märka ett visst behov av folk-musikaktiviteter också under den mörka delen av året.

Flyttade

Man tog därför och flyttade den spelmansstämma som tidigare hölls i Katrineholms stadspark i augusti, till den första advent.

Det är nu tredje året som grötstämman hålls, och den blir bara mer och mer populär.

Inte enbart sörmlänningar hade samlats till stämman. Också spelmän från angränsade landskap var inbjudna. Och en och annan spelman från Stockholm, Södertälje och Gnesta fanns också på plats.

— I de här trakterna är det bara Uppsala som har en stämma vid den här årstiden, berättade Arne Blomberg, ordförande i Södermanlands Spelmanförbund. Där har man stämma i universitets-aulan första lördagen i november varje år.

Kristina Frohm, riksspeleman från Södermanland, numera bosatt i Stockholm, scenpratade mellan låtarna. Hon berättade bland annat att August Widmark, en gammal spelman från Södermanland, på sin tid fungerade ungefär som en kommunal musikskola. Han reste runt i landskapet och bodde hos bättre bemedlade bönder medan han lärde traktens ungar spela låtar på fiol. Han var dessutom notkunnig och har efterlämnat en hel del låtar till eftervärlden i en egen notbok.

Om "Sködinge skänklåt" kunde Kristina berätta att den från början var en kadriļ.

Minst fyra repriser

En spelman i Sködinge behövde vid ett tillfälle en skänklåt att spela på ett bröllop när mat och presenter bars in, och han förvandlade kadriļen till en skänklåt. En skänklåt spelas med minst fyra repriser.

Efter allspelet var det fritt fram på scenen, och hemmalagen Katrineholms spelmanslag och Stråckdraget intog scenen. Där ingår bland annat Britt Svanström, eldsjäl bland de cirka 60 spelmän som finns i kommunen.

Också Lennart Ryd , medlem i kulturnämnden och spelmanslaget, visade att han kunde hantera en fela.

Från Södertälje kom gruppen "Lästringe Låtar" och från Flen en grupp ungdomar som i vanliga fall ingår i folkdanslaget. H r framfördes sånger i form av ett Staffansprogram.

Vid stämman fanns också en del

udda instrument som s ckpipa, str kharpa och hummle, vilket är detsamma som str kcitra.

Svensk s ckpipa

Pär Fur  från Gnesta kom bärande på en svensk s ckpipa. Den har han inhandlat hos Leif Eriksson i Insjön i Dalarna. Tillsammans med sin fru på fiol spelar han S rmlandsl tar.

På den svenska s ckpipan finns betydligt färre pipor  n på den skotska, en melodipipa och en bordunpipa, en bas-pipa samt en inbl sningspipa.

Så tidigt som på 1400-talet fann man målningar i Lids kyrka där säckpipor förekom. I Vingåker fanns också instrumentet med i kyrkom lningar på 1600-talet.

Pipen har bara en oktavs omfång och passar därför bäst att spela polsk

Stämman inleddes av Kristina Frohm, riksspeleman

Gult

Hög kvalitet, lång livslängd
-därför störst i gulor
Ringar i

394 554 Ring "Tvist"

394 776 Ring i r tt/vitt/gult

Gravyr på köpet!

Till ho

Lennart Rydén, medlem i Katrineholms kulturråd,  r också aktiv spelman. Foto: Tomas Nilsson.

